

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 236 /2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

283/2017. (XII. 14.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2017. június 6-án előterjesztett **panaszát** a 2017. december 14-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. június 6-án elektronikusan terjesztett elő panaszt a vele szemben 2017. június 4-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2017. június 4-én K. r. főörzszászlós kezdeményezett vele szemben intézkedést. A rendőr megállította a panaszos által vezetett gépjárművet az é.-i E. út és a T. csapás utca kereszteződésében. A panaszos a gépjárművel az E. úton haladt, amikor észrevette, hogy a kereszteződésben sebességellenőrzést végeznek egy darab szolgálati gépjárművel két fő rendőr. A kereszteződéshez érve a panaszos látta, hogy egy rendőr már intézkedésben van egy gépjármű vezetőjével szemben, és egy másik rendőr a panaszosnak menetirány szerinti baloldalon (..)bizonyítékot rögzítő sebességmérő készülék mögött állva sebességellenőrzést hajtott végre. Amikor a készüléken keresztül a panaszos sebességét ellenőrizte az úttest közepére sétált, majd intézkedést kezdeményezett a panaszossal szemben. A panaszos megállt az út jobb oldalán, a másik ellenőrzött jármű előtt,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

és lehúzta a gépjármű vezető ülés felőli ablakát. Ekkor odalépett a panaszoshoz a megjelölt rendőr és elkérte a vezetői engedélyét, és a gépjárművéhez tartozó forgalmi engedélyt. A panaszost ezeket átadta részére, majd azt a tájékoztatást kapta a rendőrtől, hogy „van egy rossz és egy jó híre” a panaszos részére. Erre a panaszos válaszolt a rendőrnek, hogy „igen, mondja akkor”. A rendőr továbbfolytatta: „A rossz hír, hogy lakott területen belül 73 km/h sebességgel közlekedett, ez így 30.000 forint közizgatási bírság lesz. A jó hír, hogy 74 km/h sebességtől ez 45.000 forintos bírság lenne. Így megúsza a nagyobb büntetést.”. Ezt követően a panaszos vezetői engedélyével, lakcímkártyájával és forgalmi engedélyével átsétált a szolgálati gépjárműhöz és beült. Kis idő múlva visszatért egyedül és visszaadta a fenti igazolványokat, és átadta a panaszos részére a tájékoztatást a közizgatási bírságról, amelyet aláíratott a panaszossal mindenféle felvilágosítás nélkül. Miután a panaszos aláírta a tájékoztatót a rendőr az eredeti példányt magához vette és visszaállt a sebességmérő készülék mögé. A panaszos megjegyezte, hogy a fenti rendőr az intézkedés során szolgálati sapkát viselt (mivel a panaszos által csatolt fotón látható, hogy az intézkedő rendőr nem viselt sapkát, a Testület vélelmezi, hogy a panaszos szándéka szerint azt kívánta írni, hogy a rendőr nem viselt szolgálati sapkát), továbbá járőrtársa, aki a tájékoztatón szerepel egy másik gépjárművel folytatott intézkedést. A megjelölt rendőr úgy kezdte meg a panaszossal szembeni intézkedést, hogy nem közölte vele, hogy miért állítja meg, mi az intézkedésének célja, mi a neve, hol dolgozik, mi az azonosító száma. Az intézkedés befejezése után lett volna módja ezt megtenni, de nem tette. Továbbá a panaszos részére átadott tájékoztató úgy van kitöltve, hogy nem felel meg a tájékoztató formai követelményeinek. Így a panaszos véleménye szerint a vele szemben intézkedő rendőr szakszerűtlenül és jogtalanul intézkedett, a rendőr több pontban figyelmen kívül hagyta a munkájához tartozó előírásokat.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Sz. r. őrnagy 2017. július 20-án készült átiratában az alábbiak szerint válaszolta meg a Testület által az intézkedéssel kapcsolatban feltett kérdéseket.

A panaszossal szembeni intézkedést K. r. főörzszászlós és H. r. főörzsrőrmester fogantatosították. A panaszossal közvetlenül intézkedő rendőrt, K. r. főörzszászlóst az ügygel kapcsolatban szóban hallgatta meg a kapitányságvezető.

a) Az intézkedésre 2017. június 4-én 15 óra 16 perckor É., E. út (...) szám előtt került sor. A rendőrök részére meghatározott feladat – az elkészített és jóváhagyott sebességmérési terv alapján – műszeres sebességmérés végrehajtása, az E. úton közlekedő járművek haladási sebességének ellenőrzése volt.

Az Országos Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: ORFK) Rendészeti Igazgatósága által 29000/19776/2017. általános számon kiadott intézkedési terv alapján az ország egész területére a „közbiztonsági helyzet javítása” kapcsán fokozott rendőri jelenlét volt elrendelve. Az ellenőrzés célja a közvetlen baleseti kockázatot jelentő szabályszegést elkövető közlekedők ellenőrzése, kiszűrése, többek között a megengedett legnagyobb sebességet túllépő járművezetők ellenőrzése.

Az E. út (...) szám előtti terület fokozott figyelmet érdemel, hiszen ott található É. város temetője, ahova nagy számban látogatók, főképp az idős korosztály képviselői, akik a közlekedés kapcsán fokozott védelmet kell, hogy kapjanak. A gyalogosok védelme érdekében fokozott jelenléttel, és műszeres sebességellenőrzéssel kontrollálják az arra járművel

közlekedőket, hogy a kötelezően előírt, és elvárt magatartást kieszközöljék. Sajnos a rendőrségi tapasztalatok alapján a sebességtúllépés, mint szabályszegés az említett útszakaszon jelen van, ezért ott a járművezetők fokozottabban számíthatnak rendőri ellenőrzésre.

A fentiek alapján a kapitányságvezető megállapítása szerint az említett területen a sebességtúllépés igen kirívó közlekedési szabályszegésnek minősül, nagy baleseti kockázatot rejt, így az ellenőrzés kifejezetten indokolt.

b) A település napló adatai alapján 15 óra 05 perckor észlelt sebességtúllépés kapcsán H. r. főtörzsőrmester egy másik járművezetővel intézkedett, így K. főtörzsszászlós a panaszossal szemben egyedül kezdte meg az intézkedést, majd járőrtársa ezt követően csatlakozott hozzá. Az intézkedést a továbbiakban ketten folytatták le, de a járőrvezető a korábban intézkedést kezdeményező főtörzsszászlós volt. A rendőri intézkedés kapcsán abban, hogy a rendőr egyedül, vagy párban intézkedik kifogásolnivalót a kapitányságvezető nem lát.

A kirívó sebességtúllépést elkövető járművezetővel szemben megkezdett rendőri intézkedést alapesetben egy szolgálatos rendőr is végre tudja hajtani, szakszerűen be tudja fejezni.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4.§ (7) bekezdése alapján a rendőr intézkedése előtt felméri, hogy rendelkezésre állnak-e azok az eszközök, amelyekkel a megkezdett intézkedést eredményesen be tudja fejezni; ha nem, úgy az intézkedésének megkezdése előtt segítséget kér.

Jelen esetben az intézkedés eredményes befejezésének nem volt akadálya, így az egyedül megkezdett intézkedéssel kapcsolatban probléma nem merülhet fel.

c) A főtörzsszászlós az intézkedés megkezdésekor közölte a panaszossal a nevét, beosztási helyét, rendfokozatát és jelvéyszámát, majd közölte továbbá, hogy az intézkedés alá vont személy sebességtúllépést követett el, így vele szemben rendőri eljárást fog lefolytatni.

A rendőr közölte továbbá a jármű vezetőjével, hogy lakott területen belül jogszabályilag engedélyezett 50 km/h megengedett legnagyobb sebesség helyett 73 km/h-val közlekedett. Az eljárás alá vont személytől megkérdezte, hogy az elkövetett szabályszegést elismeri-e, a sebességtúllépés mértékét elfogadja-e. A válasz mindkét esetben igen volt, így mivel a sebességtúllépés mértéke a közigazgatási hatósági eljárás esetkörébe tartozó szabályszegés volt, tájékoztatta a panaszost, hogy vele szemben a helyszínen, „tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról” szóló nyomtatvány kitöltése mellett 30.000 forint közigazgatási bírságot fog kiszabni. A panaszos ezt tudomásul vette.

d) Az intézkedő rendőr az általa elmondottak alapján eleget tett a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 20.§ (2) bekezdésében foglaltaknak, miszerint a rendőr az intézkedés befejezésekor köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ezeket a főtörzsszászlós a panaszossal közölte.

e) A kapitányságvezető megjegyezte, hogy a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati, fegyverzeti, kényszerítőeszköz- és világítástechnikai felszereléséről szóló 14/2016. (V. 10.) BM rendelet 4.5 melléklete alapján az intézkedő rendőrök nem egyenruhát, hanem speciális „baleset-helyszínélő” védőruházatot viseltek, melyhez az említett öltözködési szabályzat alapján nincs rendszeresített sapka.

f) Az intézkedő rendőr írásban is tájékoztatta a panaszost az eljárás menetéről, jogorvoslati lehetőségeiről. Ezt igazolja a panaszos által két helyen is aláírt „tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról” szóló nyomtatvány, mely ezen jogorvoslati, panasztételi lehetőségeket részletesen (írásban) tartalmazza. A nyomtatvány egy példánya átadásra is került a panaszos részére, melyet szintén aláírásával igazolt, így a tájékoztatás teljeskörűnek mondható.

g) A kitöltött nyomtatvány központilag kiadott, a rendőrség által egységesen alkalmazott irat. A kitöltött „tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról” iratra tekintettel megállapítható, hogy az elkövetett cselekmény időpontja valóban nem került feltüntetésre, de ennek pontos

ideje a sebességtülmérés regisztrálására használt(...). számú települési napló 90. lapjáról megállapítható, így megjelölhető, 15 óra 16 perc.

A nyomtatványon található aláírás, mint ahogy a panaszos esetében sem, úgy az intézkedő rendőr esetében sem olvasható, az az adott személy sajátja. Az iratot megtekintve – az ellenkező bizonyításáig – el kell fogadni, hogy az az adott személy aláírása, az intézkedő rendőr esetében ugyanezen elv alapján a rendfokozat is megjelenhet.

A fenti körülmény kapcsán tartalmazza az irat egy másik rovatban, egyértelműen olvasható módon az intézkedő rendőrök nevét és rendfokozatát.

h) A kapitányságvezető válaszához mellékelte az intézkedés kapcsán keletkezett rendőrségi dokumentációt.

2) A kapitányságvezető által csatol „tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról” című dokumentum alapján megállapítható, hogy a panaszos valóban aláírta a nyomtatványt, mely tartalmazza a jogorvoslati tájékoztatást, és amelynek első oldalán nyomtatottan, olvasható módon megtalálható az intézkedő rendőrök neve és beosztása.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonta-e intézkedés alá.

A panaszos beadványában előadta, hogy közúti közlekedése során egy rendőr – a panaszos sebességének ellenőrzését követően – intézkedést kezdeményezett vele szemben.

A rendőrségi iratok alapján megállapítható, hogy a rendőrök részére meghatározott feladat – az elkészített és jóváhagyott sebességmérési terv alapján – műszeres sebességmérés végrehajtása, az Ercsi úton közlekedő járművek haladási sebességének ellenőrzése volt. A panaszos lakott területen belül a megengedett legnagyobb 50 km/óra sebesség helyett 73 km/órával közlekedett.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy

veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök közlekedésrendészeti ellenőrzés során jártak el, a Testület utal az Rtv. 44. §-ára, amelynek (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a közlekedés szabályszerűségét – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti a közlekedési rendszabályok megtartását. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben (akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal) megilleti.

A rendőrség által hivatkozott és észlelt szabályszegéssel összefüggésben továbbá a Testület utal a KRESZ vonatkozó rendelkezéseire. A KRESZ 26. § (1) bekezdése szerint az egyes járművekkel - ha e rendelet másként nem rendelkezik - legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni: *a)* személygépkocsival, motorkerékpárral, 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival *ad)* lakott területen 50 km/óra.

A Szabs. 224. §-a szabályozza a közúti közlekedési igazgatási szabályok megsértésének tényállását. A szabálysértést az követi el, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedési szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem yeheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület álláspontja szerint megalapozott volt a rendőri észlelés, a megengedett legnagyobb sebességet nagymértékben túllépve történő közlekedés olyan magatartás, amely felkeltheti a gyanút arra vonatkozóan, hogy szabálysértési felelősségrevonás indokolt. Ezért a Testület megítélése szerint a szabálysértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A rendőrség továbbá megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el

akkor, amikor a panaszossal szemben az Rtv. 44. §-a alapján közlekedésrendészeti intézkedést foganatosított.

A Testület megállapítása szerint a jogszerű rendőri fellépéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület vizsgálta, hogy a rendőri intézkedés megfelelt-e az Rtv. 20.§-ában foglalt követelményeknek.

A panaszos előadása szerint az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdésekor nem közölte vele, hogy miért állította meg, mi az intézkedésének célja, mi a neve, hol dolgozik, és az azonosító számát sem. A panaszos azt állította, hogy a rendőr nem tájékoztatta őt a panasztételi jogáról, és annak határidejéről.

A rendőri álláspont szerint az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdésekor közölte a panaszossal a nevét, beosztási helyét, rendfokozatát és jelvéyszámát, közölte továbbá, hogy az intézkedés alá vont személy sebességtűllépést követett el, így vele szemben rendőri eljárást fog lefolytatni. A rendőr közölte továbbá a jármű vezetőjével, hogy lakott területen belül jogszabályilag engedélyezett 50 km/h megengedett legnagyobb sebesség helyett 73 km/h-val közlekedett. Az eljárás alá vont személytől megkérdezte, hogy az elkövetett szabályszegést elismeri-e, a sebességtűllépés mértékét elfogadja-e. A válasz mindkét esetben igen volt, így mivel a sebességtűllépés mértéke a közigazgatási hatósági eljárás esetkörébe tartozó szabályszegés volt, tájékoztatta a panaszost, hogy vele szemben a helyszínen, „tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról” szóló nyomtatvány kitöltése mellett 30.000 forint közigazgatási bírságot fog kiszabni. A panaszos ezt tudomásul vette. Az intézkedő rendőr írásban is tájékoztatta a panaszost az eljárás menetéről, jogorvoslati lehetőségeiről. Ezt igazolja a panaszos által két helyen is aláírt „tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról” szóló nyomtatvány, mely a jogorvoslati, panasztételi lehetőségeket részletesen (írásban) tartalmazza. A nyomtatvány egy példánya átadásra került a panaszos részére, melyet szintén aláírásával igazolt, így a tájékoztatás teljes körűnek mondható.

Az Rtv 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről. A (3) bekezdés szerint a rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni. A (4) bekezdés kimondja, hogy ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

a) Az Rtv. idézett bekezdése egyértelműen rendelkezik: az intézkedő rendőrnek az intézkedés megkezdése előtt egyebek mellett, a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztető körülmény hiányában nevét, és azonosító számát közölnie kell.

A Testület korábban már számos állásfoglalásban kifejtette, hogy az intézkedés formai kellékei közül csak azoknak az elmaradása tekinthető alapjogi sérelem okozására alkalmasnak, amelyek az érintett számára a későbbi jogérvényesítéshez esetlegesen szükséges információt hordoznak (pl. az intézkedő rendőr kilétére, az intézkedés céljára vonatkozó közlés), míg azon kellékek (tisztelgés, köszönés, stb.) elmaradását, amelyek ilyen információt nem tartalmaznak, nem tekinti a Testület alapjogi sérelmet okozó mulasztásnak. A bemutatkozás elmulasztásának azért van alapjogi relevanciája, mert az adott esetben a panaszos panaszjogának gyakorlását utóbb megnehezíthette volna, ezért alkalmas lehet arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést valósítson meg.

A rendőri és a panaszosi állítások között a rendőri azonosítási kötelezettség tekintetében olyan fokú ellentét feszül, amelyet a Testület – korlátozott eszköztárára tekintettel – nem tudott feloldani, így a történetek rekonstruálására nem volt lehetősége.

Mindezekre tekintettel nem állapítható meg, hogy a rendőrök az azonosítási kötelezettségüknek eleget tettek-e, azaz a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme ebben a tekintetben nem megállapítható.

b) A panaszos beadványából kiderült a Testület számára, hogy az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdésekor közölte a panaszossal, hogy túllépte a megengedett legnagyobb sebességet, és ezért közigazgatási bírságot fog kiszabni vele szemben. A Testület úgy foglalt állást, hogy a tájékoztatási kötelezettségének – az intézkedés céljával kapcsolatban – ezzel a közléssel az intézkedő rendőr megfelelő módon eleget tett.

A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga az intézkedés céljáról való tájékoztatás tekintetében.

c) A panaszos az általa aláírt nyomtatvány által igazoltan megkapta a szükséges felvilágosítást az intézkedéssel szembeni jogorvoslati lehetőségeiről, és azokhoz kapcsolódó határidőkről.

Erre tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült a panasztételi lehetőségről való felvilágosítás vonatkozásában.

3) A Testület vizsgálta az intézkedő rendőr szolgálati fellépésnek módját.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr egyedül kezdte meg az intézkedést vele szemben.

A rendőrségi dokumentáció szerint az észlelt sebességtúllépés kapcsán H. r. főtorzsórmester egy másik járművezetővel intézkedett, így K. főtorzsászlós a panaszossal szemben egyedül kezdte meg az intézkedést, majd járőrtársa ezt követően csatlakozott hozzá. Az intézkedést a továbbiakban ketten folytatták le, de a járőrvezető a korábban intézkedést kezdeményező főtorzsászlós volt. A kapitányságvezető nem lát kifogásolnivalót a rendőri intézkedés kapcsán abban, hogy a rendőr egyedül, vagy párban intézkedik. A kirívó sebességtúllépést elkövető járművezetővel szemben megkezdett rendőri intézkedést alapesetben egy szolgálatos

rendőr is végre tudja hajtani, szakszerűen be tudja fejezni. Jelen esetben az intézkedés eredményes befejezésének nem volt akadálya, így az egyedül megkezdett intézkedéssel kapcsolatban probléma nem merülhet fel.

A Szolgálati Szabályzat 4.§ (7) bekezdése alapján a rendőr intézkedése előtt felméri, hogy rendelkezésre állnak-e azok az eszközök, amelyekkel a megkezdett intézkedést eredményesen be tudja fejezni; ha nem, úgy az intézkedésének megkezdése előtt segítséget kér.

Az eset alapos vizsgálata után a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy jelen intézkedés kapcsán nem merült fel olyan körülmény, amely indokolta volna, hogy az intézkedő rendőr ne kezdje meg az intézkedést járőrtársa nélkül; az intézkedés lefolytatásának eredményességét nem veszélyeztette az, hogy járőrtárs nélkül intézkedett a főtörzszászlós.

Erre tekintettel a Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga amiatt, hogy a járőrtársa nélkül kezdte meg az intézkedést a főtörzszászlós.

3) A Testület vizsgálta az intézkedő rendőrök intézkedés során viselt ruházatát.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr nem viselt szolgálati sapkát.

A kapitányságvezető hangsúlyozta, hogy a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati, fegyverzeti, kényszerítőeszköz- és világítástechnikai felszereléséről szóló 14/2016. (V. 10.) BM rendelet 4.5 melléklete alapján az intézkedő rendőrök nem egyenruhát, hanem speciális „baleset-helyszínelő” védőruházatot viseltek, melyhez az említett öltözködési szabályzat alapján nincs rendszeresített sapka.

A 4.5 melléklet szerint a bűnügyi technikus, segédtechnikusi, helyszínelői, valamint balesetvizsgálói feladatokra rendszeresített szolgálati beosztásban szolgálatot ellátók speciális szolgálati egyenruházata: bűnügyi technikus dzseki és bűnügyi technikus melles nadrág.

A Testület elfogadta a rendőri álláspontot, mely szerint az intézkedő rendőrök speciális szolgálati egyenruhája nem tartalmazza a sapkát. A Testület továbbá felhívja a figyelmet arra, hogy a *de minimis* (azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó) szabály alapján a Testület abban az esetben sem tekinti a sapka viselésének elmulasztását alapjogsérelem okozására alkalmas körülménynek, hogyha az intézkedést fogantató rendőr nem speciális egyenruhát visel, hiszen a sapka hiánya a panaszos oldalán alapjogi sérelem okozására nem alkalmas.

A Testület így megállapította, hogy a sapka viselésének elmulasztásával összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát semmiféle sérelem nem érthette.

4) A Testület vizsgálta a „tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról” című dokumentum kitöltésének módját.

A panaszos sérelmezte, hogy a nyomtatványt úgy töltötte ki az intézkedő rendőr, hogy az nem felel meg a tájékoztató formai követelményeinek. Az általa csatolt másolaton a panaszos karikázással jelölte az általa panaszolt hiányzó időpontot és az eljáró hatóság tagjának nevét jelölő helyen lévő aláírást.

A kitöltött „tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról” iratra tekintettel a kapitányságvezető szerint megállapítható, hogy az elkövetett cselekmény időpontja valóban nem került feltüntetésre, de ennek pontos ideje a sebességtúlmérés regisztrálására használt (...)számú települési napló 90. lapjáról megállapítható, így megjelölhető, 15 óra 16 perc. A nyomtatványon található aláírás, mint ahogy a panaszos esetében sem, úgy az intézkedő rendőr esetében sem olvasható, az az adott személy sajátja. Az iratot megtekintve – az ellenkező bizonyításáig – el kell fogadni, hogy az az adott személy aláírása, az intézkedő rendőr esetében ugyanezen elv alapján a rendfokozat is megjelenhet. A fenti körülmény kapcsán tartalmazza az irat egy másik rovatban, egyértelműen olvasható módon az intézkedő rendőrök nevét és rendfokozatát.

Annak ellenére, hogy a nyomtatványon pontos időpont nem került feltüntetésre, ez a körülmény nem volt alkalmas arra, hogy a panaszosnak jogsérelmet okozzon, hiszen az intézkedés időpontja olyan információ, amellyel a panaszos nyilvánvalóan rendelkezett, mivel jelen volt az intézkedésnél. Erre tekintettel – bár megállapítható, hogy az intézkedő rendőr nem megfelelően dokumentálta az intézkedést – a Testület ezt nem tartotta alkalmasnak a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmére, hiszen a panaszost a későbbi jogérvényesítésében nem korlátozta, vagy akadályozta meg. A Testület ugyanígy foglalt állást az intézkedő rendőr aláírásával kapcsolatban, figyelembe véve azt a tényt, hogy mindkét rendőr neve és beosztása szerepel a nyomtatvány másik rovatában nyomtatott, olvasható módon, azaz a panaszos további jogérvényesítéséhez szükséges információk a rendelkezésére álltak.

Mindezekre tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült a dokumentáció elkészítésének módja által.

5) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

A panaszos hiányolta a rendőri intézkedés során az állampolgár irányában való alapvető tiszteletadást.

A rendőri álláspont szerint a panaszossal szemben megfelelő hangnemet és bánásmódot alkalmaztak.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem

alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos beadványában nem fejtette ki, hogy miért érzi úgy, hogy hiányzott a tisztelet az irányában, semmilyen példával nem támasztotta alá állítását. A Testület továbbá mérlegelte a panaszos által beadványában leírtakat, melyben szintén nem fedezhető fel a rendőrök tiszteletlenségére utaló körülmény annak ellenére, hogy a panaszos részletesen, vélhetőleg szó szerint ismertette az intézkedést.

Semmilyen körülmény nem utalt arra, hogy a panaszossal szemben tiszteletlenül lépett volna fel az intézkedő rendőr, erre tekintettel a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült a rendőrök által alkalmazott hangnem, vagy bánásmód által.

IV.

A Testület megállapítása szerint a jogszerű rendőri fellépéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Nem megállapítható, hogy a rendőrök az azonosítási kötelezettségüknek eleget tettek-e, azaz a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme ebben a tekintetben nem megállapítható. A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga az intézkedés céljáról való tájékoztatás tekintetében. A panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült a panasztételi lehetőségéről való felvilágosítás vonatkozásában. Nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga amiatt, hogy a járőrtársa nélkül kezdte meg az intézkedést a főtörzszászlós. A Testület megállapította, hogy a sapka viselésének elmulasztásával összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát semmiféle sérelem nem érthette. A panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült a dokumentáció elkészítésének módja által. Semmilyen körülmény nem utalt arra, hogy a panaszossal szemben tiszteletlenül lépett volna fel az intézkedő rendőr, erre tekintettel a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült a rendőrök által alkalmazott hangnem, vagy bánásmód által.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. december 14.

Dr. Lukács Tamás
elnök

dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET